

Децентралізація влади та реформа місцевого самоврядування мають включати комплекс заходів стосовно впорядкування відносин у сфері володіння та користування природними ресурсами, які є на прилеглих до сільських населених пунктів територіях. Це дасть можливість розширити реальну базу для стягнення природно-ресурсних платежів і підвищити мотивацію сільських територіальних громад, щоб ефективніше й раціональніше використовували належні їм природні багатства. Вони зможуть наділяти підприємницькі структури правом тимчасового користування природними та природно-господарськими активами і отримувати за це кошти. Також це стимулюватиме до якомога ефективнішого контрольованого використання природних ресурсів місцевого значення, оскільки вся сума зборів від цього спрямовуватиметься в бюджети базового рівня.

Насамкінець необхідно запровадити орган фінансового контролю місцевих рад, який буде уповноважений контролювати надходження, розподіл і витрачання коштів від власних джерел доходів місцевого самоврядування.

Список використаних джерел:

1. Вакуленко В. М. Управління місцевими фінансами : навч. посіб. / В. М. Вакуленко, Н. М. Гринчук. – К. : НАДУ, 2008. – 76 с.
2. Виконання Державного бюджету. 2015 : Місячний звіт про виконання Державного бюджету України за січень – грудень 2015 р. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua>.
3. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28 груд. 2014 р. № 71-VIII. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

Іваськевич Х.І.

аспірант,

*Львівський національний університет
імені Івана Франка*

ШЛЯХИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА В СИСТЕМУ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ

Важливою частиною Угоди про асоціацію між Європейським Союзом і Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з одного боку, і Україною, з іншого боку, підписану

в Брюсселі 21 березня 2014 року й 27 червня 2014 року є подальший розвиток системи державного внутрішнього фінансового контролю шляхом гармонізації з міжнародно визнаними стандартами та методологіями, а також найкращою практикою ЄС щодо внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту в державних органах.

Відповідно до зобов'язань, взятих в рамках реалізації Угоди про асоціацію Україна перебуває у процесі впровадження державного внутрішнього фінансового контролю. Однак прогрес у цьому напрямі до сьогодні залишається недостатнім, що актуалізує необхідність пошуку шляхів удосконалення системи державного фінансового контролю особливо на рівні бюджетних установ.

Функціонування будь-якого незалежного державного об'єднання неможливе без чіткої й ефективної системи фінансового контролю бюджетних коштів. Державний фінансовий контроль в усіх країнах будується за принципом суворої централізації, що безпосередньо впливає з функціональної єдності фінансового господарства і управління. Необхідність відведення фінансовому контролю центрального місця в системі державних органів усвідомлювалась в усі часи законодавством усіх держав. Особливий статус вищого контрольного органу визнаний більшістю розвинених країн, що знайшло відображення в Лімській декларації керівних принципів контролю: «Основні контрольні повноваження вищого контрольного органу мають бути визначені Конституцією» [2, с. 205].

Одним із напрямів стратегії розвитку держави є розроблення методологічних засад державного фінансового контролю, створення ефективного правового механізму забезпечення нагляду за фінансовими потоками, припинення протиправної економічної діяльності, що дозволяє сформувати міцну основу для мобілізації доходів у бюджетну систему й ефективного управління суспільними фінансами. У цьому процесі особливу роль відіграють органи державного фінансового контролю, а також процеси їх взаємодії, стандартизація й уніфікація методичних прийомів контрольних заходів.

Порівняльний аналіз вищих органів фінансового контролю (ВОФК) 50-ти країн світу свідчить, що приблизно 37 % органів фінансового контролю мають одноосібну форму управління, а 41 % – колегіальну. Близько 10 % мають додатково функції судових органів. Утім, виокремлення основних моделей управління вищими органами фінансового контролю має певною мірою умовний характер [1].

Проблемою функціонування контрольних органів є необхідність забезпечення їхньої політичної нейтральності, оскільки завданням знову створюваних ВОФК стала критична оцінка стану державних рахунків у цілях упорядкованого, раціонального, економічного й ефективного

використання коштів. ВОФК змушені захищати свої професійні інтереси навіть у разі їх розходження з інтересами чинного уряду, оскільки це єдиний спосіб виконати завдання, поставлене перед ними демократичним суспільством. Першочергового значення для забезпечення критичності й об'єктивності контролю набуває політична нейтральність ВОФК. Утім, такі органи покликані перевіряти не лише відповідність фінансових операцій чинному законодавству, а й доцільність, економічність та ефективність використання державних коштів. Така подвійність у взаєминах із політичними силами робить організаційний зв'язок ВОФК із гілками державної влади специфічним.

Досягти незалежності вищих органів контролю надзвичайно складно: якщо орган незалежний і від виконавчої, і від законодавчої влади, виникає питання про джерело його легітимності. Звичайно, таким джерелом може виступати всенародне обрання, але це навряд чи буде закріплено з огляду на багато причин. Іншим варіантом є формування такого органу легітимним урядом, але в цьому разі вже не можна буде говорити про абсолютну незалежність.

Отже, незважаючи на те, що системи державного внутрішнього фінансового контролю в різних країнах Європи мають певні відмінності, вони функціонують за єдиними (стандартними) організаційними підходами. Водночас сучасне державне управління у розвинених країнах удосконалюється з метою децентралізації систем контролю, інтегрованих з управлінням програмами та діяльністю. Враховуючи це стратегічними пріоритетами розвитку системи державного фінансового контролю бюджетних установ в Україні повинні стати: 1) забезпечення функціонування центрального підрозділу гармонізації у структурі Мінфіну; 2) забезпечення виконання внутрішнім аудитом у бюджетних установах своєї функції як інструменту із налагодження керівником ефективної системи внутрішнього контролю, спрямованої на запобігання порушенням у бюджетному процесі; 3) усвідомлення керівниками різних рівнів своєї відповідальності щодо забезпечення ефективного управління бюджетними коштами на всіх стадіях бюджетного процесу.

Список використаних джерел:

1. Дребот С. Європейський вектор у сфері перебудови системи державного фінансового контролю / С. Дребот // Фінансовий контроль. – 2015. – № 2. – С. 42-47.
2. Шевчук О.А. Вплив міжнародних інтеграційних процесів на розвиток системи державного фінансового контролю в Україні // О.А. Шевчук / Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2014. – № 2. – С. 204-207.